

**STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA
W POWIECIE CHRZANOWSKIM
na koniec marca 2013 roku**

POZIOM BEZROBOCIA I STOPA BEZROBOCIA

Marzec 2013 roku był kolejnym miesiącem, w którym odnotowano wzrost liczby bezrobotnych w powiecie chrzanowskim. Wg stanu na dzień 31 marca 2013 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie figurowało **7681 osób bezrobotnych**. Oznacza to, że liczba bezrobotnych wzrosła zarówno w stosunku do poprzedniego miesiąca (o 39 osób), jak i do analogicznego okresu 2012 roku (o 1109 osób).

Tabela 1. Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia
(stan w końcu okresu sprawozdawczego)

Wyszczególnienie	Marzec 2012	Marzec 2013
Bezrobotni zarejestrowani:	6572	7681
- mężczyźni	3051	3781
- kobiety	3521	3900
 Z liczby bezrobotnych:		
- dotychczas niepracujący	1079	1140
- zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	224	551
- posiadający prawo do zasiłku	987	1436
 Stopa bezrobocia w powiecie chrzanowskim	15,2%	17,4%

Na koniec marca 2013 roku w odniesieniu do marca 2012 roku odnotowano wzrost liczby bezrobotnych zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn. Wśród populacji mężczyzn liczba bezrobotnych wzrosła o 730 osób natomiast wśród populacji kobiet liczba bezrobotnych wzrosła o 379 osób.

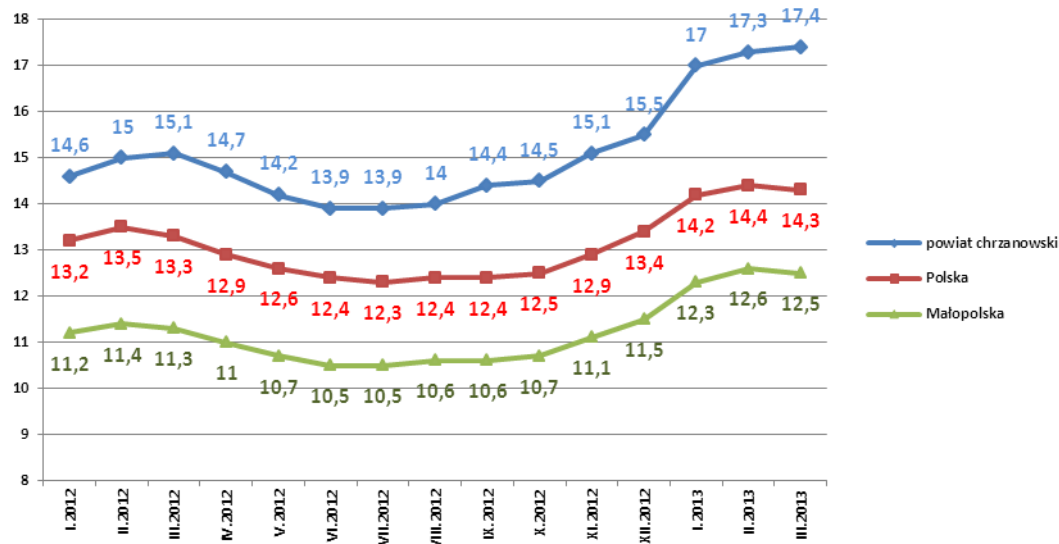
Ponadto w ewidencji odnotowano **1140 osób dotychczas niepracujących**, **551 zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy** oraz **1436 posiadających prawo do zasiłku dla bezrobotnych**. Wszystkie te kategorie uległy wzrostowi w porównaniu do analogicznego okresu sprawozdawczego roku 2012 :

- liczba osób dotychczas niepracujących zwiększyła się 5,7 % (o 61 osób),
- liczba zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy zwiększyła się o 146 % (o 327 osób),
- liczba posiadających prawo do zasiłku zmniejszyła się o 45 % (o 449 osób).

W marcu 2013 roku **wskaźnik stopy bezrobocia** liczony dla powiatu chrzanowskiego osiągnął poziom **17,4%** co w porównaniu do marca 2012 roku oznacza wzrost o 2,2 punktu procentowego. Stopa bezrobocia dla województwa małopolskiego wyniosła natomiast 12,5% a dla kraju 14,3%.

Zmiany stopy bezrobocia od roku 2012 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Zmiany stopy bezrobocia w latach 2012 – 2013

PŁYNNOŚĆ BEZROBOCIA

Od początku roku 2013 roku **zarejestrowano 2861 osób**. W analogicznym okresie roku 2012 zarejestrowano 2505 osób. Oznacza to, że napływ bezrobotnych w roku 2013 był wyższy o 356 osoby (o 14,2%) niż w takim samym okresie roku 2012. Wśród bezrobotnych nowo zarejestrowanych 2356 osób (82,4%) stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny. Spośród osób nowo zarejestrowanych 430 osób, tj. 15,1% stanowiły osoby dotychczas niepracujące.

Większość osób rejestrujących się w Urzędzie to osoby, którym upłynął termin obowiązywania umowy o pracę. Drugą w kolejności kategorię stanowią osoby zwolnione na zasadzie porozumienia stron oraz osoby, którym została wypowiedziana umowa ze strony pracodawcy. Zauważa się także zwiększoną liczbę osób rejestrujących się po zakończeniu działalności gospodarczej.

Tabela 2. Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani
(stan w ciągu okresu)

Wyszczególnienie	I – III.2012	I – III.2013
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	2505	2861
z liczby ogółem:		
- zarejestrowani po raz pierwszy	431	505
- zarejestrowani po raz kolejny	2074	2356
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	1597	1861
w tym m. in.:		
- podjęcia pracy subsydiowanej	6	9
- podjęcia pracy niesubsydiowanej	732	885

Od początku 2013 roku **wyrejestrowano 1861 osób**. W analogicznym okresie roku 2012 wyrejestrowano 1597 osób. Oznacza to, że odpływ w roku 2013 był wyższy o 264 osoby (16,5%) niż w roku 2012.

Główną przyczyną utraty statusu bezrobotnego było **podjęcie pracy**. Od początku 2013 roku 894 osoby zostały wyłączone z ewidencji z powodu podjęcia pracy, co stanowiło **48,1%** ogółu wyłączeń z ewidencji. Drugą z najczęstszych przyczyn wyłączeń z rejestru było **niepotwierdzenie gotowości do pracy**. W I kwartale 2013 roku 441 osób zostało wyłączonych z ewidencji z tego powodu, co stanowiło **23,7%** odpływu.

Przyczyną pozbawienia statusu bezrobotnego była także **dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego** (132 osoby, tj. 7,1%) oraz **odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy** (13 osób, tj. 0,7%).

Utrata statusu bezrobotnego może mieć związek także z dezaktywacją zawodową.

Od początku 2013 roku przyczynami tego typu wyłączeń z ewidencji bezrobotnych były:

- nabycie praw emerytalnych lub rentowych – 68 osób (3,7%)
- nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego – 53 osoby (2,9%)

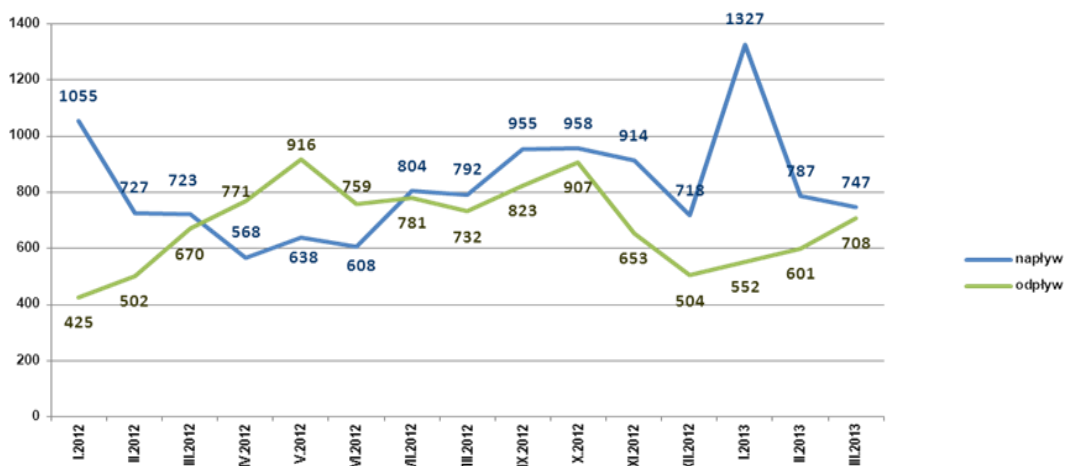
Odpływ z ewidencji osób bezrobotnych od początku roku 2013 związany był także z:

- rozpoczęciem szkolenia – 30 osób,
- rozpoczęciem stażu – 172 osoby,
- rozpoczęciem prac interwencyjnych - 9 osób.

Osoby te zgodnie z objaśnieniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej są ujmowane w momencie rozpoczęcia danego programu do kategorii osób wyłączonych z ewidencji. Dopiero po ukończonym szkoleniu, stażu, odbytym przygotowaniu zawodowym dorosłych lub po ukończeniu pracy społecznie użytecznej ponownie uwzględnia się w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w miesiącu sprawozdawczym.

Stan bezrobotnych zależy od dwóch czynników: *napływu*, czyli liczby osób rejestrujących się jako bezrobotne w danym okresie, oraz *odpływu*, czyli liczby osób tracących status bezrobotnego w tym samym okresie. Poniżej przedstawiono na wykresie bilans bezrobocia w okresie od stycznia 2012 roku do marca 2013 roku.

Wykres 2. Płynność bezrobocia w okresie I.2012 – III.2013

STRUKTURA BEZROBOTNYCH W POWIECIE CHRANOWSKIM

Większą część populacji bezrobotnych zarejestrowanych w chrzanowskim Urzędzie Pracy stanowią kobiety. Na koniec marca 2013 roku **w liczbie 3900 osób**, stanowiły **50,8%** ogółu bezrobotnych. W porównaniu do marca 2012 roku ich liczba **wzrosła o 379 osób** (10,8%), przy jednoczesnym spadku udziału w bezrobociu ogółem o 2,8 punktu procentowego. Bezrobocie wśród mężczyzn zwiększyło się w tym czasie o 730 osób (23,9%).

Ponadto w marcu br. odnotowano **wzrost** liczby **bezrobotnych zamieszkałych na wsi** w stosunku do marca 2012 roku. Liczba osób tej kategorii zwiększyła się **o 392 osoby** do poziomu **2673 osób**, stanowiąc **34,8%** ogółu bezrobotnych. Bezrobocie wśród mieszkańców miast wzrosło o 717 osób (16,7%) w stosunku do marca 2012 roku.

W ewidencji urzędu pracy zanotowano także **wyższą** niż przed rokiem **liczbę bezrobotnych z prawem do zasiłku - o 449 osób**. W końcu omawianego miesiąca bezrobotni posiadający prawo do zasiłku, w liczbie **1436 osób**, stanowili **18,7%** ogółu bezrobotnych.

W końcu marca br. w chrzanowskim urzędzie pracy zarejestrowanych było ogółem **6675 osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy**, którzy stanowili **86,9%** ogółu bezrobotnych. W porównaniu z analogicznym okresem roku 2012 ich liczba **wzrosła** o 859 osób, tj. o 14,8% (przy jednoczesnym spadku udziału procentowego w stosunku do ogółu bezrobotnych – o 1,6%).

W grupie bezrobotnych uznanych ustawowo za będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w końcu marca 2013 roku w chrzanowskim urzędzie pracy zarejestrowanych było:

- 1511 osób do 25 roku życia (19,7% ogółu),
- 3185 osób długotrwale bezrobotnych (41,5% ogółu),
- 1587 osób powyżej 50 roku życia (20,7%),
- 1825 osób bez kwalifikacji zawodowych (23,8% ogółu),
- 1668 osób bez doświadczenia zawodowego (21,7% ogółu),
- 3869 osób bez wykształcenia średniego (50,4% ogółu),
- 603 samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (7,9% ogółu),
- 221 osób, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia (2,9% ogółu),
- 342 niepełnosprawnych (4,5% ogółu),
- 616 kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (8% ogółu),
- 25 osób po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego (0,3%)

Tabela 3. Struktura osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	Liczba osób zarejestrowanych	
	Marzec 2012	Marzec 2013
W wieku do 25 roku życia	1459	1511
Długotrwale bezrobotni	2898	3185
Powyżej 50 roku życia	1320	1587
Bez kwalifikacji zawodowych	1534	1825
Bez doświadczenia zawodowego	1615	1668
Bez wykształcenia średniego	3313	3869
Samotnie wychowujący dziecko do 18 roku życia	531	603
Po odbywaniu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	185	221
Niepełnosprawni	288	342

Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	546	616
Osoby po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	14	25

Analizując strukturę osób bezrobotnych w odniesieniu do grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy można zauważyć, iż w każdej kategorii nastąpił wzrost liczby osób zarejestrowanych. Największy wzrost nastąpił wśród osób bez wykształcenia średniego (o 556 osób tj. 16,8%). Niepokojący jest również fakt, iż wzrosła liczba osób długotrwale bezrobotnych o 287 osób (z 2898 osób w marcu 2012 roku do 3185 osób w marcu 2013 roku). Osoby długotrwale bezrobotne tj. takie które pozostawały w ewidencji tut. urzędu 12 miesięcy lub dłużej stanowiły 41,5% wszystkich zarejestrowanych. Warto jednak zwrócić uwagę na fakt, że udział długotrwale bezrobotnych w marcu 2013 roku jest mniejszy o 2,6 punktu procentowego niż w marcu 2012 roku. Długotrwale bezrobotni są mniej podatni na różne formy aktywizacji. Pozostawanie bez pracy uznają najczęściej za stan normalny i potrzeba dużo wysiłku, tak ze strony publicznych służb zatrudnienia, jak i ich samych, by ten stan zmienić. Długookresowe przebywanie bez pracy to także wynik braku chęci podejmowania jakiegokolwiek zatrudnienia przez osoby bezrobotne. Jedną z przyczyn takiej sytuacji jest rozwinęta na szeroką skalę „szara strefa”, w której osoby długotrwale bezrobotne stanowią większość „pracujących”.

Niekorzystne zmiany zanotowano również w odniesieniu do osób bezrobotnych, powyżej 50 roku życia. Na koniec marca 2013 roku w ewidencji tut. Urzędu pozostawało 1587 takich osób a ich liczba wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 267 osób. Ta grupa osób stanowiła ponad 20% wszystkich osób zarejestrowanych w PUP. Oznacza to, iż co piąta osoba pozostająca w ewidencji tut. urzędu ukończyła 50 lat. Bezrobocie w tej grupie wiekowej spada znacznie wolniej niż w pozostałych. Wiele osób w tym wieku nawet nie stara się o pracę, uważając, że przede wszystkim są „zbyt starzy”, a także „zbyt słabo wykształceni” lub ich wykształcenie jest nieprzydatne, nie znają języków, nie potrafią obsługiwać komputera. Program aktywizacji osób po 50 roku życia musi zatem być kompleksowy. Z jednej strony należy wzmocnić ich poczucie własnej wartości np. poprzez poradnictwo indywidualne czy uczestnictwo w tematycznych warsztatach, a także uzupełnić lukę kompetencyjną np. w zakresie obsługi komputera.

Analizując strukturę osób bezrobotnych pod względem przynależności do jednej w szczególnej sytuacji na rynku pracy można zauważyć, iż najtrudniej przebiega aktywizacja wśród osób bez wykształcenia średniego (stanowią oni prawie połowę wszystkich osób zarejestrowanych w PUP) oraz długotrwale bezrobotnych (41,5% ogółu bezrobotnych). Niepokojący jest również fakt, iż ponad 20% wszystkich osób zarejestrowanych w PUP to osoby powyżej 50 roku życia.

Ponadto analizując strukturę bezrobocia dodatkowo należy wskazać, że **wg poziomu wykształcenia** najliczniejszą grupę (2015 osób, tj. 26,2% ogółu) stanowiły osoby posiadające **wykształcenie zasadnicze zawodowe**, a **wg wieku osoby** w przedziale **25-34 lat** (2477 osób, tj. 32,3% ogółu). Z kolei w strukturze **wg stażu pracy** dominowały osoby pracujące od roku do 5 lat (1873 osoby, tj. 24,4% ogółu), a **wg czasu pozostawania bez pracy** osoby zarejestrowane przez okres 1 do 3 miesięcy (1765 osób, tj. 23% ogółu).

WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

Od początku roku 2013 chrzanowski urząd pracy miał do dyspozycji **272 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej**, czyli **o 161 mniej** niż w analogicznym okresie 2012 roku, w tym:

- 231 ofert zatrudnienia niesubsydiowanego,
- 12 ofert prac interwencyjnych,
- 1 doposażenie stanowiska pracy,
- 246 ofert stażu,
- 4 oferty prac społecznie użytecznych.

Tabela 4. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

			2013	2013
			marzec	narastająco
Ogółem wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym:			272	497
w tym	zatrudnienie lub inna praca zarobkowa		105	247
	w tym	niesubsydia	94	231
		prace interwencyjne	7	12
		roboty publiczne	3	3
		doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy	1	1
	miejsca aktywizacji zawodowej		167	250
	w tym	staże	163	246
		prace społecznie użyteczne	4	4
przygotowanie zawodowe dorosłych / w miejscu pracy		0	0	
	przechodzące	64	0	
✓	dla niepełnosprawnych	1	10	
✓	pozyskane	17	54	
✓	zamknięte	211	337	
✓	otwarte	61	160	
✓	EURES:	444	1046	
	w tym	pracodawcy zagraniczni	444	1046
		pracodawcy krajowi	0	0

Należy wspomnieć, że w marcu 2013 roku nastąpił wzrost wolnych miejsc pracy niesubsydiowanych w porównaniu do ubiegłego miesiąca. Pojawiają się ponadto pojedyncze oferty dla osób wykwalifikowanych (nauczyciel języka angielskiego, specjalista ds. logistyki, radca prawny, księgowy). Na zgłoszone w miesiącu marcu 2013 roku oferty pracy oraz miejsca pracy pozostałe w dyspozycji Urzędu z poprzednich okresów sprawozdawczych skierowanych zostało na rozmowy kwalifikacyjne do pracodawców przez pośredników PUP Chrzanów 772 kandydatów.

Tabela 5. Zatrudnienie / zaktywizowanie bezrobotnych za pośrednictwem PUP

							2013	2013
							marzec	narastająco
Zatrudnienie lub zaktywizowanie bezrobotnych za pośrednictwem PUP:							144	255
w tym	zatrudnienie lub inna praca zarobkowa						27	83
	w tym	niesubsydia					23	74
		prace interwencyjne					4	9
		roboty publiczne					0	0
		bezrobotni, którzy otrzymali dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej					0	0
		doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy					0	0
	miejsca aktywizacji zawodowej						108	172
	w tym	staże					108	172
		prace społecznie użyteczne					0	0
przygotowanie zawodowe dorosłych / w miejscu pracy					0	0		
kontrakt socjalny						9	9	

Od początku roku 2013 zaktywizowano za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie **255 osób**, w tym:

- 74 osoby podjęły pracę niesubsydiowaną,
- 9 osób podjęło prace interwencyjne,
- 172 osoby zostały skierowane do odbycia stażu,
- 9 osób rozpoczęło kontrakt socjalny